

Raportul CMS Emerging Europe M&A 2020 | Activitate tranzacțională încetinită, dar cu premise puternice de revenire. România, peste media regională

Activitatea de M&A în Europa emergentă a fost afectată în 2020, ca urmare a pandemiei de coronavirus, volumul tranzacțiilor atingând cele mai scăzute niveluri din ultimii 10 ani. Au avut loc 1.705 tranzacții cu o valoare totală de 60,80 miliarde Euro, în scădere cu 12,9% ca număr și respectiv 16% ca valoare față de 2019. În ciuda restricțiilor actuale, piața a prezentat însă semne de redresare spre sfârșitul anului, când s-a înregistrat o tranzacție care a depășit recordul din 2016 de cea mai mare tranzacție pentru trimestrul 4 (24,28 miliarde Euro).

Aceste cifre și alte constatări ale raportului **CMS Emerging Europe M&A 2020**, publicat astăzi în cooperare cu EMIS, arată că, în ciuda restricțiilor severe care provoacă perturbări profunde în mediul de afaceri, factorii de decizie s-au adaptat rapid și piața de M&A a continuat să fie activă în 2020.

Horea Popescu, *Coordonator al practicii Corporate M&A pentru Europa Centrală și de Est în cadrul CMS și Managing Partner al CMS România*, comentează: „În general, rezultatele înregistrate arată că efectele pandemiei de Covid-19 s-au dovedit a nu fi fost atât de grave pe cât s-a estimat inițial. Regiunea a răspuns rapid și ferm situației generate astfel încât, deși o serie de tranzacții au fost amânate sau anulate, pe final de an am asistat la un reviriment al tranzacțiilor, înregistrând și un record valoric pentru trimestrul 4. Regiunea CEE este astăzi mai puternică din punct de vedere economic și a reușit să răspundă crizei actuale mai bine decât ar fi făcut-o acum 10 sau 15 ani. În România, scăderile înregistrate atât ca volum, cât și ca valoare (4,9% și 6,9%) au fost inferioare mediei regiunii, care a resimțit o contracție de 12,9%, respectiv 16%. De remarcat faptul că în România s-a înregistrat o tranzacție record - respectiv cea mai mare achiziție din sectorul imobiliar în care și echipa locală a CMS a fost implicată. Acestea sunt semne bune pentru 2021, când sperăm să revenim pe un trend de creștere, atât pe piața din România, cât și la nivel regional. Rămâne totuși întrebarea dacă, la nivel regional, acest lucru va putea fi menținut în toate industriile și sectoarele, având în vedere posibilitatea impunerii unor restricții suplimentare, în special în cazul în care noua tulpină de coronavirus va continua să se răspândească.”

În același fel privește situația și **Stefan Stoyanov**, *Coordonator al M&A Database la EMIS*, care declară: „În ciuda impactului devastator al Covid-19 în 2020, regiunea s-a dovedit a fi foarte rezistentă, depășind alte zone care au fost afectate în mod similar de pandemie. Au existat acorduri strategice cheie cu investitori străini în multe dintre țările din regiune pe care le-am analizat, iar activitatea de private equity a rămas robustă.”

Piețele de capital revin, Private Equity se menține constant

Reflectând tendința globală, pe piețele de capital a existat o revigorare a încrederii investitorilor, 26 de companii din regiune fiind listate pentru prima dată, și atingând o valoare totală de 4,79 miliarde Euro - aproape dublu față de cele 14 IPO-uri din 2019 și totodată cel mai mare număr de IPO-uri din 2015.

Fluxul de tranzacții de private equity pare să fi rezistat condițiilor de piață dificile din 2020 și, deși precaut uneori, s-a menținut cu 319 tranzacții (318 în 2019) și o scădere a valorii cu 11,1% față de 2019. Sectorul serviciilor financiare a înregistrat cel mai mare salt în ceea ce privește numărul de tranzacții de private equity, în creștere de la 15 în 2019 la 33 în 2020. De când CMS a publicat prima dată raportul, fondurile de private equity și-au crescut în mod constant cota de M&A în regiune: în 2011, acestea au reprezentat 6% din volumul total al tranzacțiilor, crescând până la aproape o cincime în 2020 (18,7%).

Graham Conlon, *Coordonatorul Private Equity pentru CEE / CIS la CMS*, spune: „Nu am văzut nicio schimbare în apetitul fondurilor de private equity, ba chiar au fost mai ocupați ca niciodată în a doua jumătate a anului 2020. Acestea au un anumit ciclu de viață și sume prestabilite pe care sunt hotărâți să le investească din fondurile lor pe o perioadă de timp.”

Investitorii străini sunt prudenți, dar cei regionali par să sfideze criza

Investitorii străini au fost mai precauți, după cum reflectă cifrele tranzacțiilor transfrontaliere de M&A care scad cu 34,3% până la 764, precum și valorile în scădere cu 31,5% până la 35 miliarde Euro. SUA au rămas cel mai mare investitor străin ca volum, în ciuda unei scăderi de 23% cu 94 de tranzacții, în timp ce investitorii din Marea Britanie sunt pe locul al doilea cu 72 de tranzacții, urmați de Germania cu 61 de tranzacții.

Situația a fost însă diferită în ceea ce privește tranzacțiile locale în țările din regiune. Numărul tranzacțiilor locale a crescut cu 18,4% la 941 și 21,2% în valoare la 25,8 miliarde Euro. Companiile din Rusia, Polonia, Turcia și Republica Cehă au fost cele mai active din regiune atât pe piețele locale, cât și peste hotare.

România a înregistrat 136 de tranzacții (ca în 2016 și mai mult decât în 2018, dar cu 7 mai puțin decât în 2019), cu un volum totalizând 2,62 miliarde Euro (cu 6,9% mai puțin decât în 2019). Aproape jumătate din această valoare a fost însă asigurată de o singură tranzacție – cea de vânzare a activelor CEZ în valoare de 1,2 miliarde Euro.

Sectoare performante

Telecomunicațiile & IT-ul a fost sectorul cel mai activ în volum, cu 333 de tranzacții (în creștere față de 300 în 2019) și al doilea în valoare cu 12,97 miliarde Euro, determinat de accelerarea rapidă a digitalizării și adoptarea comunicațiilor digitale cauzate de pandemie. În acest sector au fost înregistrate 6 dintre cele mai mari 20 de tranzacții din regiune, inclusiv a treia ca mărime, respectiv achiziționarea cu 3,7 miliarde Euro a Play Communications din Polonia de către Iliad Franța.

Industria mineritului (inclusiv petrol și gaze) a fost sectorul cel mai performant, cu o valoare de 14,1 miliarde Euro, în ciuda volumului de tranzacții în scădere. În timp ce imobiliarele și construcțiile coboară pe locul al doilea ca volum al tranzacțiilor și pe al treilea ca valoare, industria logistică și sub-sectorul de servicii de depozitare a înregistrat o creștere cu 38,5% a tranzacțiilor (de la 39 la 54) în 2020, o tendință care demonstrează necesitatea de a sprijini creșterea în domeniul comerțului electronic.

Sectorul financiar s-a bucurat de încă 12 tranzacții și o creștere de 39% a valorii acestora, reprezentând unele dintre cele mai mari tranzacții din regiune, inclusiv achiziționarea companiilor regionale ale AXA de către Uniqa Insurance din Austria și cele ale Aegon de către Vienna Insurance Group.

În ceea ce privește România, sectorul telecomunicații & IT a fost vedeta anului trecut ca număr de tranzacții, totalizând 25 din cele 136 de tranzacții înregistrate, fiind urmat de cel de imobiliare și construcții (24 de tranzacții) și cel manufacturier (22 de tranzacții). Un număr important de tranzacții s-a înregistrat și în sectoarele educație și sănătate și energie și utilități (câte 11). Ca valoare, sectorul energie & utilități s-a clasat pe primul loc, urmat de imobiliare (tranzacții în valoare de 0,73 miliarde Euro) și telecomunicații & IT (tranzacții de 0,3 miliarde Euro).

Performeri regionali

Deși impactul încetirii economice a fost relativ uniform răspândit în întreaga regiune, raportul CMS subliniază faptul că o serie de țări nu au urmat această tendință. Polonia a fost singura țară unde atât volumul tranzacțiilor, cât și valoarea acestora au crescut în 2020 - 9,3% (282 tranzacții), respectiv 6,6% (11,7 miliarde Euro). Au avut loc două tranzacții de referință: achiziționarea cu 3,7 miliarde de Euro a operatorului de telefonie mobilă din Polonia Play Communications de către Iliad Franța, care a fost cea mai mare tranzacție din acest sector, și IPO-ul Allegro, cea mai mare companie listată la Bursa de Valori din Varșovia.